

Quicksan flora en fauna Carvium Novum

deelgebied start uitvoering

van der Molen Groenconsult

Lobith, november 2011

6/13

Behoort bij besluit van
Burgemeester en wethouders
van Rijnwaarden
dd. 14.03.2012 nr. 2011.0131
De gemeentesecretaris

Quickscan flora en fauna

Carvium Novum

Deelgebied start uitvoering

Lobith, 14 november 2011

Status: Definitief

Opdrachtgever: Wezendonk Zand & Grind bv

Contactpersoon: W. Albers

Uitgevoerd door: Van der Molen Groenconsult
E. Claassen
Walhof 2
6915 AV Lobith
Tel: (+31) 0316 – 54 23 32
Fax: (+31) 0316 – 54 27 26
Email: info@molengroen.nl
Internet: www.molengroen.nl

Veldwerk: E. Claassen

Inhoud

1. Inleiding.....	7
2. Wettelijk kader.....	8
2.1 Flora- en Faunawet.....	8
2.2 Natuurbeschermingswet.....	10
3. Gebiedsbeschrijving en onderzoeksmethode.....	11
3.1 Gebiedsbeschrijving.....	11
3.2 Onderzoeksmethode.....	12
4. Resultaten.....	14
4.1 Vogels.....	14
4.2 Zoogdieren.....	14
4.3 Amfibieën.....	14
4.4 Flora.....	15
4.5 Vissen.....	15
4.6 Andere soortgroepen.....	15
5. Consequentie natuurwetgeving.....	16
5.1 Flora- en faunawet.....	16
5.1.1 Vogels.....	16
5.1.2 Zoogdieren.....	16
5.1.3 Amfibieën.....	17
5.1.4 Flora.....	17
5.1.5 Vissen.....	17
5.1.6 Andere soortgroepen.....	17
5.2 Natuurbeschermingswet.....	17
5.2.1 Mogelijke effecten.....	17
5.2.2 Kwalificerende natuurwaarden.....	18
5.2.3 Beoordeling effecten.....	18
5.3 Ecologische Hoofdstructuur.....	18
6. Conclusies.....	19
6.1 Flora- en faunawet.....	19
6.2 Natuurbeschermingswet.....	19
6.3 Ecologische Hoofdstructuur.....	19
Literatuur.....	21

1. Inleiding

De firma Wezendonk Zand & Grind bv heeft een vergunning voor het winnen van zand en grind aan de Eltenseweg te Lobith. Binnenkort zal worden gestart met het eerste deel van de ontgraving.

In 2006 is door Van der Molen Groenconsult een quickscan uitgevoerd voor het gehele plangebied. Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat er geen restricties gelden ten aanzien van de Flora- en faunawet. Daarnaast heeft ook toetsing aan de Natuurbeschermingswet plaatsgevonden bij het onderzoek in 2006. Hieruit is gebleken dat er geen negatieve effecten zullen optreden als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

Planten en/of dieren kunnen zich uitbreiden of nieuw vestigen in een gebied. Hierdoor kan in een periode van een paar jaar de situatie veranderen. Om te controleren of de conclusies van het onderzoek uit 2006 nog overeind staan, is het deelgebied waar de werkzaamheden worden uitgevoerd onderzocht op het mogelijk voorkomen van beschermde soorten planten en/of dieren. Daarnaast is de route waarlangs de gewonnen specie wordt afgevoerd, onderzocht. Er is getoetst aan de Flora- en faunawet en de afvoerroute van de specie is eveneens aan de Natuurbeschermingswet getoetst. Aangezien de situatie binnen de begrenzing van het plangebied Carvium Novum ten aanzien van de Natuurbeschermingswet niet wezenlijk is veranderd ten opzichte van 2006, is toetsing aan de Natuurbeschermingswet van de werkzaamheden binnen deze begrenzing achterwege gebleven.

Wezendonk Zand & Grind bv heeft Van der Molen Groenconsult opdracht gegeven voor het uitvoeren van het flora en faunaonderzoek (quickscan) en de rapportage daarvan.

De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van de quickscan. Het betreft een beoordeling van de huidige aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren op de onderzoekslocatie en de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep hierop. Dit onderzoek is een momentopname en staat niet gelijk aan een volledige veldinventarisatie. Het is een eerste stap waaruit blijkt of een vervolgstap in de vorm van een uitgebreidere natuurtoets noodzakelijk is of dat dit niet het geval is.

2. Wettelijk kader

In dit hoofdstuk wordt in het kort het wettelijk kader beschreven. Bij de bescherming van natuur in Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen soortbescherming en gebiedsbescherming. De soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet. Hiermee is de Europese wetgeving, de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn, in de nationale wetgeving verankert.

2.1 Flora- en Faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet vormt het wettelijke kader voor bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen, zoals de Vogelwet, de Jachtwet, de Wet bedreigde uitheemse diersoorten en een deel van de Natuurbeschermingswet (soortbescherming). Tevens is de Flora- en faunawet het nationale wettelijke kader waarin de bepalingen van EU-richtlijnen op het gebied van natuurbescherming (soorten) is omgezet naar nationaal recht. Doel van de Flora- en faunawet is het instandhouden van de planten- en diersoorten die in het wild voorkomen. Hiertoe is een groot aantal plant- en diersoorten beschermd. In principe mogen er geen handelingen worden uitgevoerd die schadelijk zijn voor de soort. Van de verbodsbepalingen is onder bepaalde voorwaarden een ontheffing mogelijk. Voor alle soorten geldt er een 'zorgplicht': een ieder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren.

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet

- Artikel 8: Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen
- Artikel 9: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Daarnaast is artikel 13 eventueel nog van belang in verband met verplaatsen van soorten. Het vervoeren en onder zich hebben van beschermde inheemse soorten is verboden.

Zorgplicht volgens de Flora- en faunawet

- artikel 2:
1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
 2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Algemene Maatregel van Bestuur

Om de werking van de Flora- en faunawet minder star te maken is middels een Algemene Maatregel van Bestuur de regelgeving rond de Flora- en faunawet aangepast. Het belangrijkste gevolg is dat de procedures bij ruimtelijke ingrepen en bij bestendig gebruik en beheer aanzienlijk eenvoudiger is geworden, aangezien voor de meest algemene soorten er een vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt (voor onder meer ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer). Bij het toepassen van de Flora- en faunawet wordt voortaan een onderscheid gemaakt in drie categorieën van beschermde soorten:

1. De algemene beschermde soorten waarvoor ten aanzien van activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig gebruik en beheer een vrijstelling zonder nadere voorwaarden geldt.
2. De bedreigde beschermde soorten: voor een aantal soorten planten en dieren geldt een strikter beschermingsregime. Omdat ze in Nederland als bedreigd worden beschouwd. Vrijstelling geldt als op basis van een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Ontheffing kan worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.
3. De strikt beschermde soorten: alle vogelsoorten alsmede plant- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten (genoemd in Bijlage 1 van het betreffende besluit). Voor bestendig gebruik en beheer geldt ook voor deze soorten een vrijstelling ten aanzien van de verbodsbepalingen in artikelen 8, 9, 11 en 12, mits men werkt op basis van een door de minister goed gekeurde gedragscode. Voor het overtreden van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen is voor aangewezen bedreigde soorten altijd een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Ontheffing kan alleen worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, er sprake is van een in de wet genoemde reden van openbaar belang en er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn kan alleen ontheffing worden verkregen voor een belang dat is opgenomen in de Habitatrichtlijn. Hierdoor kan geen ontheffing aangevraagd worden op basis van 'werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'.

Vogels Vogels zijn niet te vatten in een van de voorgaande categorieën. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels kan alleen ontheffing verkregen worden op grond van een belang dat staat in de Europese Vogelrichtlijn. In de praktijk betekent dit dat met name het broedseizoen ontzien dient te worden aangezien in deze periode sprake zal zijn van verontrusting, doden of verstoren van nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen. Van een aantal vogelsoorten met vaste rust- en verblijfplaats zijn deze rust- en verblijfplaatsen het hele jaar beschermd.

2.2 Natuurbeschermingswet

De gebiedsbescherming in Nederland is geregeld in de Natuurbeschermingswet. De Natuurbeschermingswet kent drie typen gebieden:

- Natura-2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn)
- beschermde natuurmonumenten
- Gebieden die de Minister van LNV aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen (met uitzondering van verplichtingen op grond van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn), zoals Wetlands.

Om schade aan de natuurwaarden waarvoor Natura 2000-gebieden zijn aangewezen, te voorkomen, bepaalt de wet dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000 gebieden.

Zowel projecten en andere handelingen in als buiten een Natura 2000-gebied kunnen vergunningsplichtig zijn; de wet kent namelijk de zogenaamde externe werking. Als een activiteit die buiten een beschermd gebied plaats zal vinden, negatieve gevolgen kan hebben voor dat gebied, moet deze beoordeeld worden. Hierbij moeten ook cumulatieve effecten worden betrokken. Dit kan betekenen dat een plan of handeling op zich geen significant effect veroorzaakt, maar in combinatie met andere handelingen of plannen wel. Ook dan is een vergunning noodzakelijk.

Het bevoegd gezag voor de verlening van de Natuurbeschermingswetvergunning is Gedeputeerde Staten van de provincie waarin het Natura 2000-gebied ligt.

Er zijn drie situaties mogelijk:

- *Zeker geen negatief effect*
Geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig

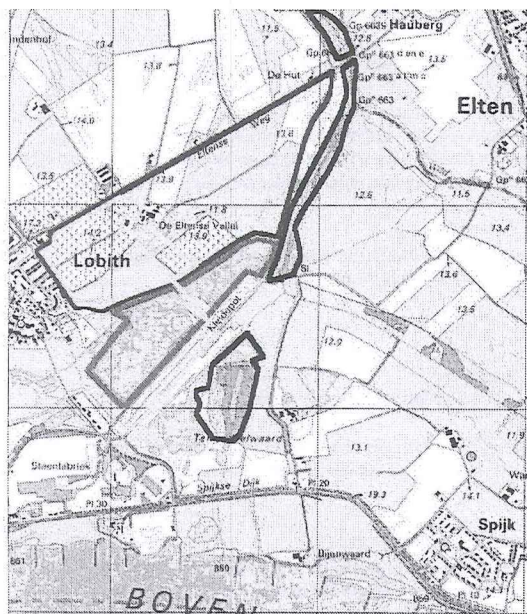
- *Mogelijk negatief effect maar zeker geen significant negatief effect*
Verslechterings- en verstoringstoets, afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend.

- *Kans op een significant negatief effect.*
Passende beoordeling (zwaardere procedure), Afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend. Aan deze vergunning kunnen eventuele voorschriften en beperkingen, bv. compensatie worden verbonden.

3. Gebiedsbeschrijving en onderzoeksmethode

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied ligt aan de Eltenseweg te Lobith en wordt agrarisch gebruikt. Aan de oostzijde ligt op korte afstand van het plangebied de Oude Rijn die onderdeel uitmaakt van het beschermde Natura 2000 gebied de Gelderse Poort. Het plangebied zelf bestaat voornamelijk uit akkers en enkele percelen grasland. In het gebied ligt een boerderij met bedrijfsgebouwen. Achter de boerderij ligt in een weiland een poel. De boomgaarden die staan aangegeven op het kaartje in figuur 1 zijn tegenwoordig in gebruik als akker. Naast het plangebied ligt een voormalige zandwinput. Op deze locatie komen bevers voor. Tegen het plangebied aan, op circa 200m afstand van het onderzochte deelgebied, ligt een beverburcht.

Figuur 1: In rood het totale plangebied, in geel het in 2011 onderzochte deelgebied, in blauw de beschermde Natura 2000-gebieden (Gelderse Poort), in groen de voormalige zandwinplas. De gele pijl geeft de afvoerroute aan van de specie.

In het kader van het voorliggende onderzoek is een deel van het totale plangebied onderzocht (zie figuur 1 voor begrenzing deelgebied). Dit betreft het deel waar binnenkort gestart wordt met de ontgraving.

Dit deelgebied bestaat uit een perceel onbeweid grasland en de overige percelen zijn akkers. Rond de voormalige boomgaarden (nog als zodanig aangegeven in figuur 1) staan elzensingels. De poel ligt net buiten het deelgebied.

De gewonnen specie wordt middels een transportband afgevoerd over een nieuw aan te leggen dam naast een droge rug in de voormalige zandwinplas. De route loopt verder langs de bestaande weg langs het kleidepot naar de Tengnagelwaard (zie gele pijl in figuur 1). De route van de transportband loopt op enkele tientallen meters van het Natura 2000 gebied Gelderse Poort (zie figuur 1), dat hier bestaat uit het zachthoutoobos met direct aangrenzend terrein (water en eiland). Daarnaast behoort het gebied waar de transportband doorheen loopt tot de Ecologische Hoofdstructuur. Op de hoogste plekken op de droge rug staat een enkele wilgenstruik. Langs de weg langs het kleidepot en langs de waterplas in de Tengnagelwaard staan struiken en wilgenopslag.

Hieronder wordt middels enkele foto's een impressie gegeven van het deelgebied.

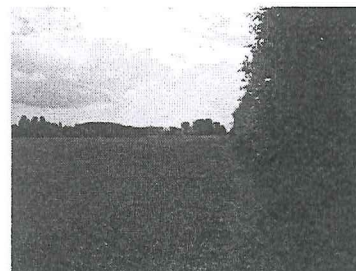

Foto 1: akker en elzensingel

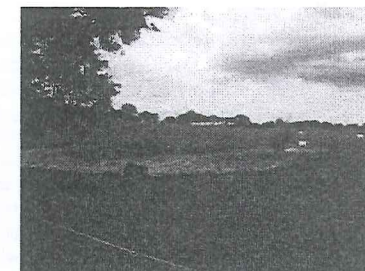

Foto 2: poel net buiten deelgebied

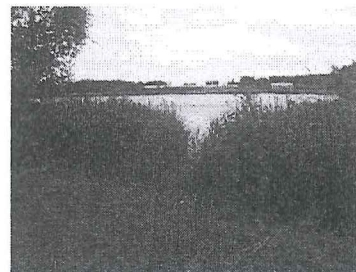

Foto 3: oever t.h.v. afvoerroute specie

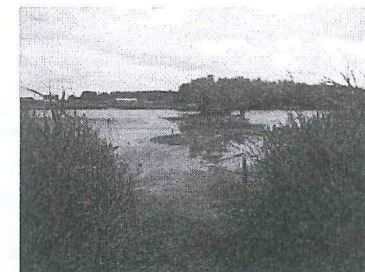

Foto 4: droge rug in voormalige zandwinplas

3.2 Onderzoeksmethode

Het deelgebied waar gestart wordt met de ontgraving is één maal bezocht op 21 juni 2011. Tijdens dit veldbezoek is eveneens de afvoerroute van de specie onderzocht op het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten.

Het veldwerk voor dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Er is zowel (globaal) gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige flora en fauna als naar de mogelijke

waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar die tijdens een eenmalig bezoek niet kunnen worden vastgesteld.

Tijdens het veldbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, onderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, hollen, uitwerpselen, haren, etc.).

4. Resultaten

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 21 juni 2011. Het weer op deze dag was half bewolkt met een temperatuur van circa 16°C.

4.1 Vogels

In het plangebied zijn enkele soorten algemeen voorkomende broedvogels waargenomen (o.a. merel, duif, mezen). Het is aannemelijk dat in de bomen, struiken en singels in en rond het onderzochte deelgebied algemeen voorkomende vogels broeden.

Buiten het onderzochte deelgebied staat naast de boerderij een ooievaarsnest. Hierop heeft een paartje ooievaars twee of drie jongen. Ze gebruiken de ruime omgeving rond hun nest om voedsel te zoeken. Ooievaars foerageren vooral in weilanden, hooilanden, ondiep water en moerassen. Hoe gevarieerder deze elementen zijn, hoe meer prooidieren er te vinden zijn en dus hoe geschikter het is voor de ooievaars.

Boerenwaluwen zijn foeragerend waargenomen boven de akkers in het onderzochte deelgebied. Waarschijnlijk hebben ze hun nesten in de gebouwen op het erf. Tussen de bomen en struiken en het riet op de oever van de voormalige zandwinplas zijn diverse algemene soorten vogels waargenomen. Het is aannemelijk dat deze ook broeden op deze locatie. Op en rond de droge rug in de voormalige zandwinplas zijn foeragerende vogels waargenomen, o.a. scholekster, kwikstaart, knobbelzwaan, fuut, aalscholver en meerkoet. Op de droge rug en in de wilgen daarop, zijn geen nesten aangetroffen of te verwachten.

In de struiken en wilgenopslag langs de afvoeroute van de specie, komen algemene soorten vogels voor en het is aannemelijk dat deze daar ook broeden.

4.2 Zoogdieren

In het onderzochte deelgebied zijn geen zoogdieren aangetroffen. Wel is het aannemelijk dat algemene soorten als vos, haas, mol, egel en muizensoorten voorkomen. Dit zijn soorten uit categorie 1 van de Flora- en faunawet.

Zwaarder beschermde soorten zoogdieren zijn in het deelgebied niet te verwachten. Bij het onderzoek uit 2006 is speciaal gelet op sporen van dassen. Ook nu is extra aandacht hiernaar uitgegaan. In het deelgebied zijn geen tekenen van dassen gevonden.

Zoals eerder vermeld ligt er op de oever van de voormalige zandwinplas een beverburcht. Deze beverburcht ligt op een afstand van circa 200 meter buiten het deelgebied.

Voor vleermuizen zijn de open akkers en weilanden van weinig tot geen waarde.

4.3 Amfibieën

Er zijn enkele exemplaren bruine kikker en bastaardkikker in het onderzochte gebied waargenomen. Waarschijnlijk komen ook andere algemene soorten amfibieën, zoals gewone pad en groene kikker voor. Zwaarder beschermde soorten zijn naar verwachting niet aanwezig in het deelgebied.

Net buiten het onderzochte deelgebied ligt een poel. Ten tijde van het veldbezoek stond hier een klein beetje water in. Amfibieën kunnen deze poel gebruiken als voortplantingswater. Mogelijk hebben de elzensingels een functie als overwinteringsplaats voor amfibieën.

4.4 Flora

In het deelgebied zijn alleen algemeen voorkomende plantensoorten aangetroffen. Het voorkomen van beschermde soorten planten is uit te sluiten.

4.5 Vissen

In de voormalige zandwinplas komen vissen voor. Het is mogelijk dat hier beschermde soorten voorkomen, zoals bittervoorn.

4.6 Andere soortgroepen

In het deelgebied zijn geen beschermde soorten ongewervelden en reptielen aangetroffen. Er zijn geen beschermde dieren van deze soortgroepen in het deelgebied te verwachten, omdat het biotoop niet geschikt is voor deze soortgroepen.

5. Consequentie natuurwetgeving

Aan de hand van het voorgaande kan een aantal conclusies worden getrokken en worden aanbevelingen gegeven voor te nemen vervolgstappen.

5.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Vooral de instandhouding van verblijfplaatsen is hiervoor van belang en in mindere mate ook de instandhouding van het leefgebied.

5.1.1 Vogels

In en rond het onderzochte deelgebied en op de oevers van de voormalige zandwinplas zijn bomen en struiken aanwezig en er zijn enkele algemene soorten broedvogels waargenomen. Het is zeer aannemelijk dat deze vogels in de bomen en struiken broeden. Op grond van de Flora- en faunawet mogen broedende vogels niet worden verstoord. Verstoring van algemene broedvogels kan eenvoudig worden voorkomen door kap- en snoeiwerkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen geldt geen vastgestelde periode, globaal loopt dit van half maart tot en met half juli. Indien deze periode in acht wordt genomen, is geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig.

Het deelgebied is vanwege het ontbreken van gevarieerde weilanden, hooilanden, ondiep water en moeras geen primair foerageergebied voor de ooievaars. Buiten het deelgebied liggen geschikte foerageergebieden die in tact blijven. De werkzaamheden hebben zodoende geen nadelige invloed op het leefgebied van de ooievaars.

Aangezien er geen gebouwen worden gesloopt, blijven vermoedelijke nesten van boerenzwaluwen in tact. Ook blijft er voor deze soort foerageergebied in de directe omgeving van de nestplek voorhanden. Het water wat met het plan wordt gecreëerd vormt eveneens een goede foerageerplek voor de boerenzwaluwen, zodat er geen nadelige effecten optreden. De aanleg van de dam zal geen nadelige effecten hebben voor de rond de locatie foeragerende vogels. Deze ingreep vindt plaats op een zeer beperkt deel van de plas die verder geschikt blijft als foerageergebied. Op de droge rug en in de wilgen die daarop staan zijn geen nesten te verwachten. Voor de droge rug gelden zodoende geen beperkingen vanuit de Flora- en faunawet.

Het is zeer aannemelijk dat in de struiken en wilgenopslag langs de afvoerroute van de specie algemene soorten vogels broeden. Op grond van de Flora- en faunawet mogen broedende vogels niet worden verstoord. Verstoring kan eenvoudig worden voorkomen door kap- en snoeiwerkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot en met half juli.

5.1.2 Zoogdieren

In het plangebied zijn algemene soorten zoogdieren te verwachten. Dit betreft soorten uit categorie 1 van de Flora- en faunawet. Hiervoor gelden geen restricties in het kader van de Flora- en faunawet.

De open akkers en weilanden hebben weinig tot geen waarde voor vleermuizen. Ten aanzien van vleermuizen gelden daarom geen beperkingen.

De beverburcht op de oevers van de voormalige zandwinplas ligt op circa 200 meter afstand van het deelgebied. Deze afstand is groot genoeg om geen verstoringen te veroorzaken.

Ten aanzien van zoogdieren is geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig.

5.1.3 Amfibieën

In het plangebied zijn algemene soorten amfibieën te waargenomen uit categorie 1 van de Flora- en faunawet. Voor soorten uit categorie 1 geldt een algehele vrijstelling. Er is geen ontheffing noodzakelijk.

Met het oog op de zorgplicht uit de Flora- en faunawet dient rekening te worden gehouden met de elzensingels, die mogelijk de functie van overwinteringsplaats voor amfibieën hebben. Dit betekent dat het verwijderen van de singels buiten de overwinteringsperiode dient te gebeuren. De in dit gebied aanwezige en te verwachten soorten amfibieën verblijven gemiddeld genomen van november tot en met maart op hun overwinteringsplaats.

5.1.4 Flora

In het onderzochte deelgebied komen alleen algemene soorten planten voor. Dit vormt geen belemmering vanuit de Flora- en faunawet.

5.1.5 Vissen

In de voormalige zandwinplas komen mogelijk beschermde soorten vissen voor. De aanleg van een dam, naast de droge rug, ten behoeve van de afvoer van de specie, zal geen verstoring veroorzaken voor de mogelijk aanwezige beschermde vissen. Deze ingreep vindt plaats op een zeer beperkt deel van de complete plas. Er blijft ruim voldoende ongeschonden leefgebied bestaan.

Ten aanzien van vissen is geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig.

5.1.6 Andere soortgroepen

Voor beschermde soorten ongewervelden en reptielen is het plangebied niet geschikt als habitat. Er is dus geen ontheffing van de Flora- en faunawet voor deze soortgroepen noodzakelijk.

5.2 Natuurbeschermingswet

Bij dit onderzoek wordt alleen de transportband getoetst aan de Natuurbeschermingswet. De ontwikkelingen binnen het plangebied zijn bij het natuuronderzoek van 2006 al getoetst aan de Natuurbeschermingswet. Aangezien de situatie niet wezenlijk is veranderd is de toetsing niet opnieuw uitgevoerd.

Een deel van de afvoerroute via een transportband loopt op enkele tientallen meters afstand van Natura 2000 gebied Gelderse Poort (zie figuur 1). De Natuurbeschermingswet kent een externe werking, dus activiteiten buiten de begrenzing dienen getoetst te worden.

5.2.1 Mogelijke effecten

Via de transportband wordt de gewonnen specie afgevoerd naar een depot. De transportband is alleen overdag tijdens werktijden in gebruik. Het enige effect dat mogelijk kan optreden, is verstoring door geluid.

Aangezien de transportband buiten het Natura 2000 gebied komt te liggen, treden effecten van oppervlakteverlies en versnippering van leefgebied niet op.

5.2.2 Kwalificerende natuurwaarden

Volgens de “werkkaarten Beheerplan Rijntakken” (provincie Gelderland, 2011) komt op deze locatie het habitatype Vochtige alluviale bossen, zachthoutoobossen (H91E0A) voor. Daarnaast is het bekend dat op deze locatie bevers voorkomen. Op het eiland in het zachthoutoobos is een burchtlocatie bekend. Het is aannemelijk dat op deze locatie ook kwalificerende vogelsoorten voorkomen.

5.2.3 Beoordeling effecten

Het habitatype zachthoutoobossen is niet gevoelig voor verstoring door geluid. De transportband heeft zodoende geen negatief effect op dit habitatype. Bevers kunnen gevoelig zijn voor verstoring door geluid. Dit geldt echter met name voor de burchtlocatie. Deze ligt op ruime afstand van de transportband en het geluidsniveau is zodanig laag dat verstoring kan worden uitgesloten.

Vanwege het lage geluidsniveau van de transportband en de afstand tot de grens van het Natura 2000 gebied, zal geen verstoring optreden voor mogelijk voorkomende vogels.

Als gevolg van de transportband zijn daarom geen negatieve effecten te verwachten op de kwalificerende natuurwaarden van het Natura 2000 gebied Gelderse Poort. Een verdere procedure in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet nodig.

5.3 Ecologische Hoofdstructuur

Het gebied waar de transportband komt te liggen maakt deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Binnen de EHS zijn geen bestemmingen toegestaan waardoor de kernkwaliteiten van de EHS significant worden aangetast.

Kernkwaliteiten Ecologische Hoofdstructuur die gelden voor het projectgebied:

De rivier met zijn bijbehorende dynamiek en morfologie, als bron van natuurlijke processen, en als as van een keten natuurterreinen en natuurrijke cultuurlandschappen in de uiterwaarden en de daarbij behorende bijzondere natuur, zoals rivierduinen, stroomdalgraslanden, natte schraalgraslanden, hardhoutoobos en nevengeulen.

De relatie tussen open voedselrijke foerageergebieden en rustgebieden (open water) voor overwinterende en doortrekkende ganzen, eenden en andere watervogels.

De combinatie van gedempte rivierdynamiek en kwel in het Rijnstrangengebied met als resultaat een gevarieerd rietmoeras met bijzondere soorten als moerasvogels en waterspitsmuis.

Het open, grazige en natte karakter van binnen- en buitendijkse weidevogel- en ganzengebieden.

Deze kernkwaliteiten hebben betrekking op processen op landschapsniveau. De aanleg van de transportband is een kleinschalige, lokale ingreep en zal geen aantasting van deze kernkwaliteiten tot gevolg hebben.

6. Conclusies

6.1 Flora- en faunawet

Het is aannemelijk dat in de bomen en struiken in en rond het deelgebied algemene soorten broedvogels voorkomen. Verstoring kan voorkomen worden door kap- en snoeiwerkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met half juli.

Op de droge rug en in de wilgenstruikjes die daarop staan zijn geen nesten te verwachten. Het is zodoende niet noodzakelijk op deze locatie de beperking van het broedseizoen in acht te nemen.

In de struiken en wilgenopslag langs de afvoeroute van de specie komen algemene soorten broedvogels voor. Verstoring hiervan kan worden voorkomen door kap- en snoeiwerkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot en met half juli.

Er is een aantal algemeen beschermde diersoorten die vallen onder categorie 1 van de Flora- en faunawet aanwezig en te verwachten in het onderzochte deelgebied. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen.

De beverburcht op de oever van de voormalige zandwinplas ligt op voldoende afstand (circa 200m) van het deelgebied en de afvoeroute, zodat geen verstoring zal optreden.

De elzensingels hebben voor amfibieën mogelijk de functie van overwinteringsplaats. Met het oog op de zorgplicht uit de Flora- en faunawet dienen deze singels daarom verwijderd te worden buiten de overwinteringsperiode van amfibieën. De overwinteringsperiode loopt globaal van november tot en met maart.

6.2 Natuurbeschermingswet

De aanleg van de transportband buiten het Natura 2000 gebied Gelderse Poort is getoetst aan de Natuurbeschermingswet.

Als mogelijk effect kan verstoring door geluid optreden. Het op de locatie aanwezige habitattype zachthoutoobos is niet gevoelig voor verstoring door geluid. De aanwezige bevers kunnen gevoelig zijn voor verstoring door geluid. Dit geldt met name voor de burchtlocatie. De in het gebied bekende burcht ligt echter op ruime afstand van de transportband en het geluidsniveau zal dusdanig laag zijn dat verstoring is uitgesloten.

Er zijn als gevolg van de transportband geen negatieve effecten te verwachten op de kwalificerende natuurwaarden van het Natura 2000 gebied Gelderse Poort. Een vergunning van de Natuurbeschermingswet is daarom niet nodig.

6.3 Ecologische Hoofdstructuur

Het gebied waar de transportband komt te liggen maakt deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De kernkwaliteiten van de EHS mogen niet worden aangetast.

Deze kernkwaliteiten hebben betrekking op processen op landschapsniveau. De aanleg van de transportband is een kleinschalige, lokale ingreep en leidt zodoende niet tot aantasting van de kernkwaliteiten.

Literatuur

Broekhuizen, S., Hoekstra, B., V. van Laar, C. Smeenk, & J.B.M. Thissen, 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Creemers, R. & J. van Delft, 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse fauna 9*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey, Leiden.

Diepenbeek, A. van, 1999. *Veldgids diersporen*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Herder, J.E., Diepenbeek, van A. & R.C.M. Creemers, 2009. *Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2008*. Stichting RAVON, Nijmegen.

Van der Molen Groenconsult, 2006. *Quicksan flora en fauna zandwinlocatie Eltenseweg*. Van der Molen Groenconsult, Lobith.

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl

www.vogelbescherming.nl

www.vogelvisie.nl

www.zoogdierverseniging.nl

Provincie Gelderland, 2011. Werkkaarten Beheerplan Rijntakken.

http://geodata2.prvgld.nl/apps/beheerplan_rijntakken/